

Komunikat prasowy

Luksemburg, 21 lutego 2017 r.

Sieć Natura 2000 wymaga lepszego zarządzania, finansowania i monitorowania – twierdzą unijni kontrolerzy

Z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego wynika, że niezbędne są usprawnienia w zakresie zarządzania, finansowania i monitorowania sieci Natura 2000, będącej kluczowym programem unijnym na rzecz różnorodności biologicznej. Kontrolerzy przyznają, że program odgrywa ważną rolę w ochronie różnorodności biologicznej, wykryli jednak niedociągnięcia w zarządzaniu i stwierdzili brak wiarygodnych informacji dotyczących kosztów i finansowania. Przeznaczone na rzecz programu środki finansowe nie były wystarczająco dostosowane do potrzeb występujących na obszarach przyrodniczych.

Trybunał skontrolował 24 obszary Natura 2000 na terenie Francji, Niemiec, Hiszpanii, Polski i Rumunii, uwzględniając większość regionów biogeograficznych w Europie, i przeprowadził konsultacje z różnymi grupami zainteresowanych stron. Kontrolerzy uznali podstawową rolę, jaką odgrywa Natura 2000 w ochronie różnorodności biologicznej, lecz odnotowali, że sieć ta nie została wdrożona z wykorzystaniem jej pełnego potencjału.

– Ustanawianie sieci Natura 2000 było długim procesem, który został już w przeważającej mierze zakończony. Aby osiągnąć należyty poziom ochrony różnorodności biologicznej na obszarach Natura 2000, państwa członkowskie muszą wprowadzić w życie odpowiednie środki ochrony, finansowane we właściwy sposób, wraz z kompletnym zestawem wskaźników do pomiaru uzyskanych rezultatów – **powiedział Nikolaos Milionis, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie.**

Kontrolerzy stwierdzili, że państwa członkowskie nie zarządzały siecią Natura 2000 wystarczająco dobrze. Koordynacja działań właściwych organów, zainteresowanych stron i sąsiadujących państw członkowskich nie była wystarczająco rozwinięta. Niezbędne środki ochrony były zbyt często przyjmowane z opóźnieniem lub nieprawidłowo określone. Państwa członkowskie objęte kontrolą nie przeprowadziły właściwej oceny projektów mających wpływ na obszary Natura 2000. Komisja wprawdzie aktywnie nadzorowała państwa członkowskie, mogła jednak sprawniej przekazywać im swoje wytyczne. Rozpatrzyła dużą liczbę skarg, znajdując zwykle rozwiązania wspólnie z państwami członkowskimi lub w razie konieczności wszczynając postępowania

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: +352 4398-47063

Tel. kom.: +352 691553063

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: +352 4398-45410

Tel. kom.: +352 621552224

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E-mail: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

Zdaniem kontrolerów środki unijne nie zostały uruchomione w sposób, który umożliwiłby wsparcie zarządzania siecią. Przyjęte podejście polegało na tym, by państwa członkowskie, obok własnych funduszy krajowych, wykorzystywały istniejące fundusze unijne. Kontrolerzy wykryli jednak brak wiarygodnych informacji dotyczących kosztów sieci i związanych z nią potrzeb finansowych. Przedstawiony obraz faktycznego finansowania ze strony UE do 2013 r. oraz planowanego przydziału środków finansowych na lata 2014-2020 był niepełny. Na poziomie obszarów plany zarządzania rzadko zawierały pełną ocenę kosztów. Dokumenty programowe na lata 2014-2020 nie odzwierciedlały w pełni potrzeb w zakresie finansowania, a Komisja nie zajęła się tymi niedociągnięciami w usystematyzowany sposób. Unijne systemy finansowania nie były wystarczająco dopasowane do celów obszarów sieci.

Systemy monitorowania i sprawozdawczości nie były odpowiednie. Brakowało konkretnego systemu wskaźników wykonania zadań w odniesieniu do wykorzystania środków unijnych. Wskaźniki na poziomie programu finansowania dotyczyły ogólnych celów w zakresie różnorodności biologicznej, a nie rezultatów związanych z ochroną uzyskanych dzięki sieci. Dokumenty z zakresu zarządzania często nie obejmowały planów monitorowania obszaru. Podstawowe informacje dotyczące cech obszarów na ogół nie były aktualizowane w następstwie działań monitorujących. Dane przekazane przez państwa członkowskie zbyt często były niekompletne, co bardzo utrudniało porównywalność.

Trybunał sformułował pod adresem Komisji i państw członkowskich szereg zaleceń mających pomóc w osiągnięciu pełnego wdrożenia dyrektyw dotyczących ochrony przyrody, a także przyczynić się do doprecyzowania informacji na temat finansowania i rachunkowości sieci Natura 2000 oraz lepszego pomiaru rezultatów osiągniętych w ramach sieci.

Informacje dla redaktorów

Utrata różnorodności biologicznej stanowi jedno z głównych wyzwań środowiskowych, przed jakimi stoi UE. Sieć Natura 2000 ustanowiono na mocy dyrektyw ptasiej i siedliskowej jako kluczowy element strategii UE na okres do 2020 r. mającej na celu powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej oraz poprawę stanu siedlisk i gatunków.

Dyrektywy te zapewniają wspólne ramy na rzecz ochrony przyrody we wszystkich państwach członkowskich. Sieć Natura 2000, zajmująca ponad 18% całkowitej powierzchni lądowej i około 6% powierzchni morskiej UE, obejmuje na terenie całej Europy ponad 27 000 obszarów, na których ochroną objęte są różnorodne siedliska i gatunki. Na obszarach sieci działalność społeczno-gospodarcza nie jest zabroniona, niemniej jednak państwa członkowskie muszą dopilnować, by stan tych obszarów nie uległ pogorszeniu, oraz podejmować środki niezbędne do zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, gatunków i siedlisk chronionych.

Sprawozdanie specjalne nr 1/2017 pt. „Należy dołożyć starań, by wdrożyć sieć Natura 2000 z pełnym wykorzystaniem jej potencjału” jest dostępne w 23 językach UE na stronie internetowej www.eca.europa.eu.